Rijkswaterstaat
Koninklijk Nederlands
Meteorologisch Instituut
Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Aan: Geïnteresseerden Droogteberichtgeving

Rijkswaterstaat
Waterdienst

Zuiderwagenplein 2
8224 AD Lelystad
Postadres Postbus 17
8200 AA Lelystad
T 0320 29 84 11
F 0320 24 92 18
www.rijkswaterstaat.nl

KNMI

Wilhelminalaan 10
3732 GK De Bilt
Postadres Postbus 201
3730 AE De Bilt
T 030 2206 911
F 030 2210 407
www.knmi.nl

Contactpersoonen

H. Berger (RWS-WD) en
A. Braam (KNMI)
T 0320 298899
herbert.berger@rws.nl

Datum
27 april 2009

Bijlage(n)
-

memo Droogtebericht 27 april 2009

Droogtebericht voor waterbeheerders, 27 april 2009

Huidige situatie en verwachtingen voor rivierafvoeren, (water)temperaturen en grondwater

De Rijnafvoer bij Lobith beweegt zich rond het gemiddelde voor deze tijd van het jaar, en is thans 2300 m^3/s. Verwacht wordt dat deze situatie zich de komende weken zal handhaven. Het laagwatercriterium voor de maand mei (1400 m3/s) zal bij lange na niet worden gehaald.

Voor de Maas is de afvoer normaal voor de tijd van het jaar (200 m3/s). Als nu een droge periode zou aanbreken, dan zal het vermoedelijk tot half mei duren voordat de afvoer van de Maas zakt tot onder de 100 m3/s.

Door het droge weer in de afgelopen twee maanden is de grondwatervoorraad afgenomen. De afname is het sterkst in het noorden van het land. In het midden van het land zijn de grondwaterstanden veelal aan de lage kant. In het zuiden komen zowel hoge als lage grondwaterstanden voor.

De watertemperatuur van de Rijn en de Maas is momenteel rond de 15 graden, wat geen problemen oplevert voor de waterkwaliteit. De komende week zullen de watertemperaturen waarschijnlijk min of meer constant blijven.

Nadere informatie

Weersverwachting

bron: KNMI

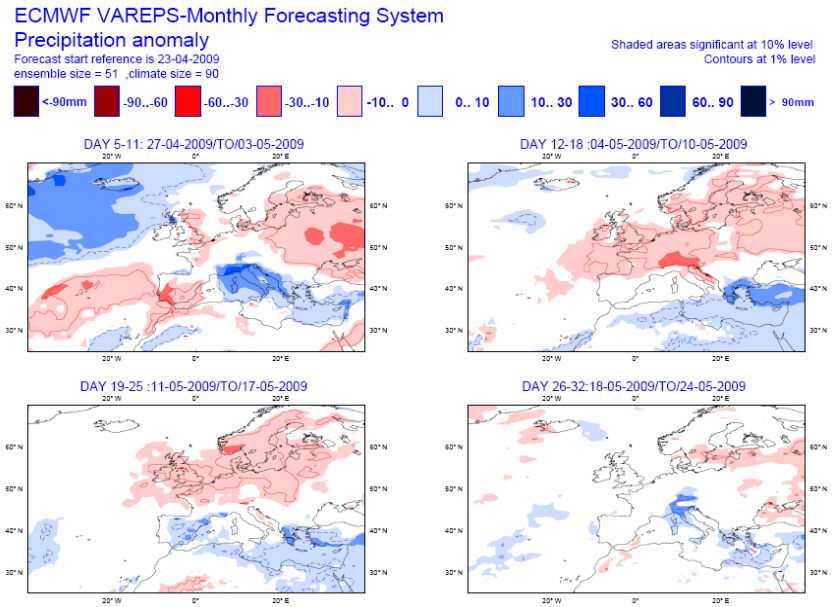
(Geldig van 26-04-2009 tot en met 05-05-2009. Opgesteld op 26-04-2009 om 08:51 uur).
In de geheel periode (t/m 5 mei) valt er in het gehele stroomgebied van Rijn en Maas wel ergens neerslag, maar het patroon is verbrokkeld. Het zijn ook geen grote hoeveelheden, verwacht wordt minder dan 4 mm per dag. Hoewel er in de Alpen t/m 29 april heel veel neerslag verwacht wordt, valt het meest aan de

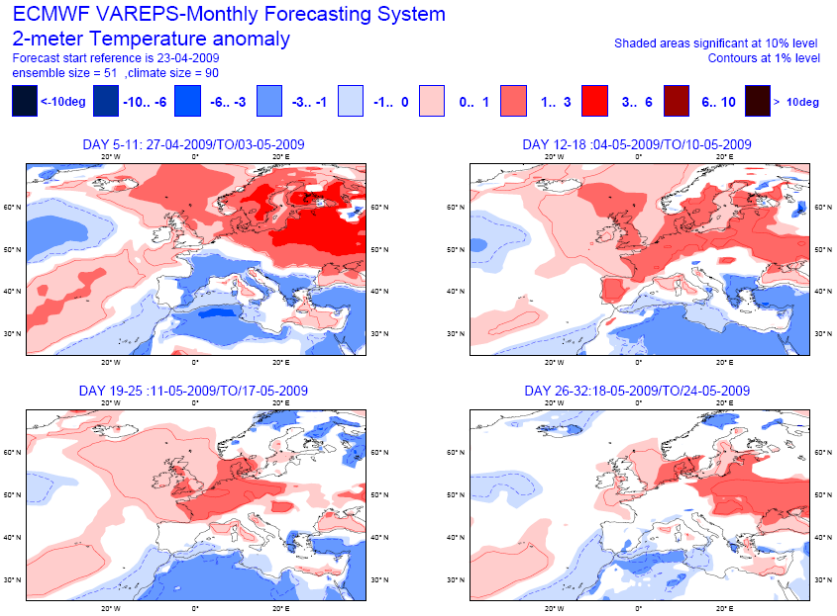
zuidzijde en zal maar een gering deel in het stroomgebied van de Rijn terecht komen. (Basel verwacht slechts 5-15 mm voor deze periode).

Temperatuurverwachting: Rond of net boven normale waarden, d.w.z. 14 tot 18 graden.

Verdere vooruitzichten geldig van 06-05-2009 tot en met 24-05-2009:
De modellen geven indicatie (voor de periode 5 mei tot en met 10 mei) dat we langzaam in een meer westelijke stroming gaan komen, hetgeen de kans op neerslag boven ons land doet toenemen (20-50 mm voor deze periode). Tot 17 mei wordt in het gehele stroomgebied een aanhoudend neerslagtekort van 0-10 mm verwacht en een temperatuur van 1-3 graden boven het langjarig gemiddelde. Pas na 17 mei is er geen afwijking meer en volgen neerslag en temperatuur dit langjarig gemiddelde.

Maandverwachting neerslag (bovenste 4 plaatjes) en temperatuur (onderste 4 plaatjes; bron: KNMI) Onderstaande figuren geven de afwijking aan van het langjarig gemiddelde voor de 1e, 2e, 3e en 4e week vanaf de dag waarop de voorspelling gemaakt is (22 mei 2008). Een rodere kleur betekent dat het naar verwachting droger respectievelijk warmer zal worden dan het langjarig gemiddelde. Een blauwere kleur betekent dat het naar verwachting natter respectievelijk kouder zal worden dan het langjarige gemiddelde.

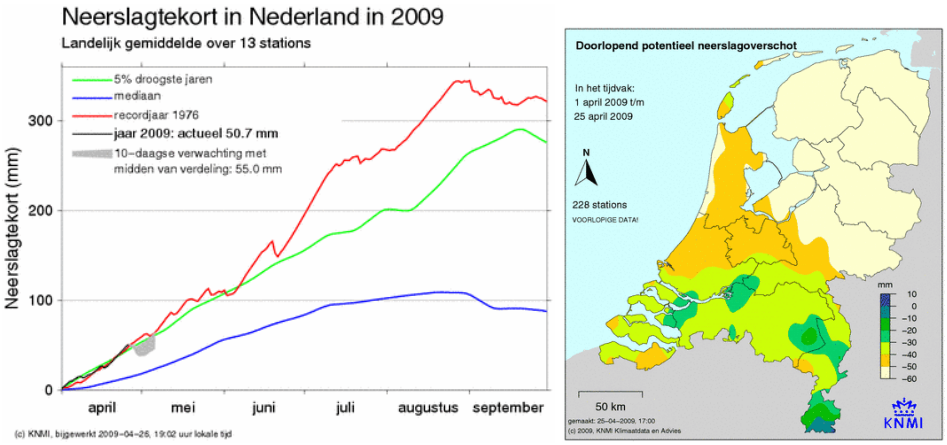




Neerslagtekort

bron: KNMI

Het neerslagtekort (neerslag minus verdamping) wordt gemeten vanaf 1 april, het begin van het groeiseizoen. Het neerslagtekort is voor eind april behoorlijk groot. Landelijk gezien zitten we momenteel op een neerslagtekort van 51 mm, een waarde die ongeveer eens in de 20 jaar voorkomt. Er zijn regionale verschillen, zoals in de figuur rechts is te zien. In het noorden en oosten is het neerslagtekort groot, terwijl in het zuiden het tekort veel kleiner is. Het midden en westen van Nederland nemen een tussenpositie in.

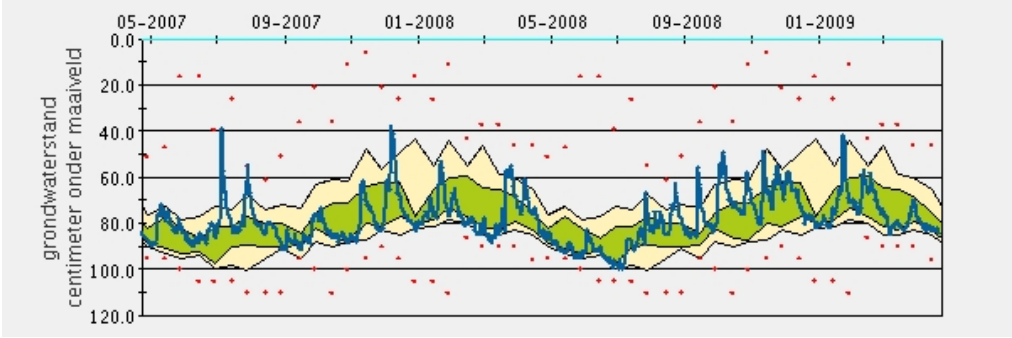


Grondwater

bron: Deltares

Maart was aan de droge kant, deze trend werd in april doorgezet. In april is het met name boven de grote rivieren droger dan langjarig gemiddeld. Deze

verminderde grondwateraanvulling vertaalt zich in de grondwaterstanden. Grondwaterstanden in het noorden hebben een duidelijke daling ingezet. In het midden van het land lijken de actuele grondwaterstanden gemiddeld laag. Meer zuidelijk komen zowel hoge als lage grondwaterstanden voor.

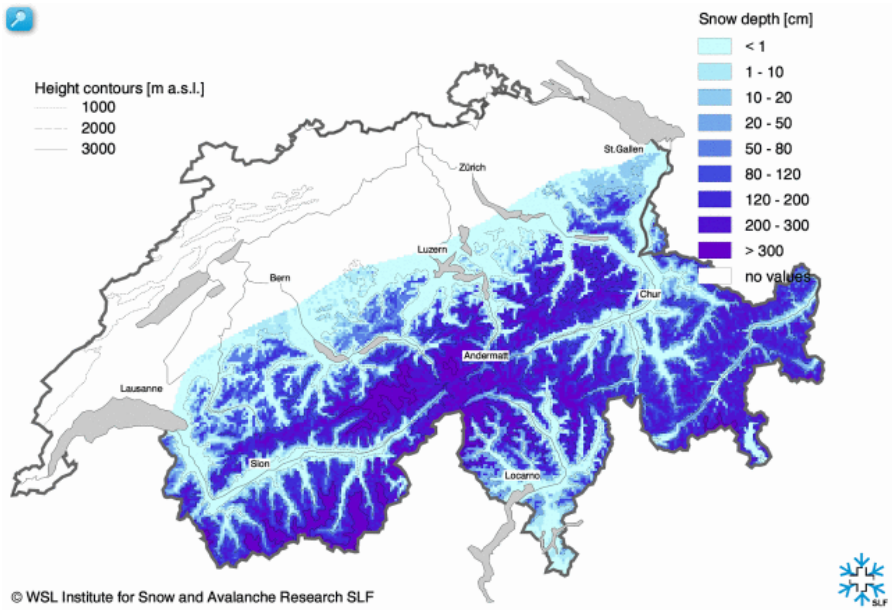


Karakteristieke tijdreeks van een meetpunt in Utrecht (De Bilt, B32C0677)

Rijn

bron: RWS-WD

Sneeuw
De grote hoeveelheid sneeuw die in de afgelopen winter in de Alpen is gevallen, is in de afgelopen weken geleidelijk gaan smelten. Alleen in het zuiden van Zwitserland ligt op dit moment nog 120 tot 150% van het langjarig gemiddelde. In Duitsland ligt alleen in het hoge deel van het Schwarzwald nog 50 tot 70 cm.

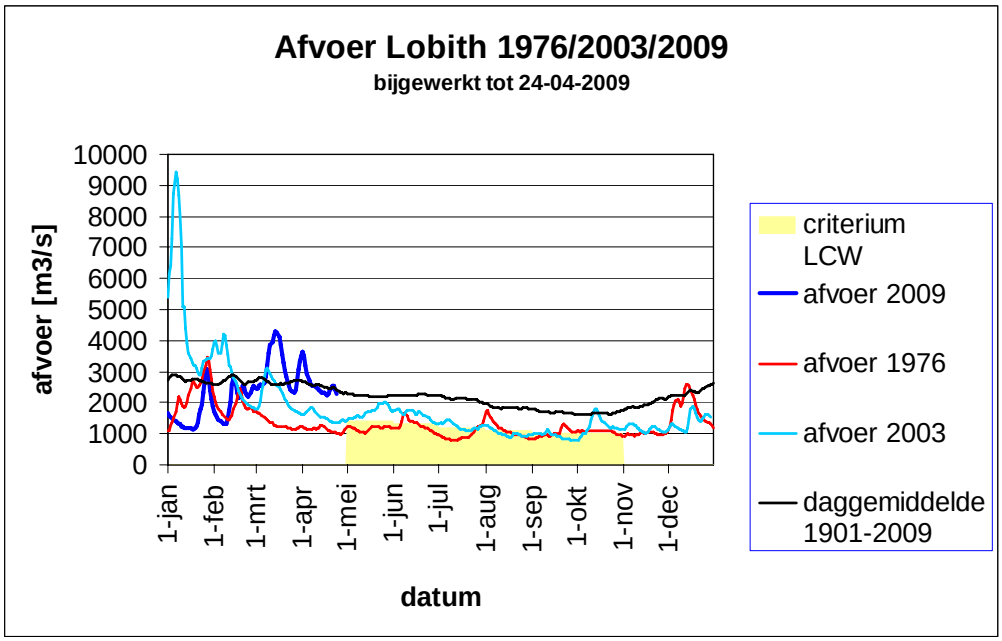


Sneeuwhoogte in cm (peildatum 23-04-2009)

Zwitserse meren
Het peil van de meeste Zwitserse stuwmeren is gemiddeld. Een maat hiervoor is de z.g. 'Füllungsgrad' die normaal rond deze tijd op ongeveer 20% ligt en nu 18%

bedraagt, vergelijkbaar met de situatie van 2008. Maatgevend voor de Rijnafvoer is de afvoer vanuit de Bodensee. De stand van de Bodensee is bijna 30 cm hoger dan gemiddeld voor de tijd van het jaar. Op basis van de weersverwachting zal het peil van de Bodensee in de komende week op dit niveau blijven.

Afvoer
De afvoer van de Rijn bij de uitstroming uit de Bodensee bedraagt 430 m^3/s, een redelijk hoge waarde voor april. Bij Bazel bedraagt de afvoer ruim 1.000 m^3/s, een gemiddelde waarde voor de maand april. Bij Lobith heeft de afvoer zich in de afgelopen maand rond het langjarig gemiddelde of iets daarboven bewogen. Momenteel is de afvoer hier een kleine 2.300 m^3/s (zie figuur). Een voorspelling voor de komende twee weken laat zien dat de afvoer bij Lobith verder zal dalen tot iets onder de 2.000 m^3/s. Begin mei wordt weer enige neerslag verwacht, wat mogelijk weer tot een lichte toename van de afvoer zal leiden.



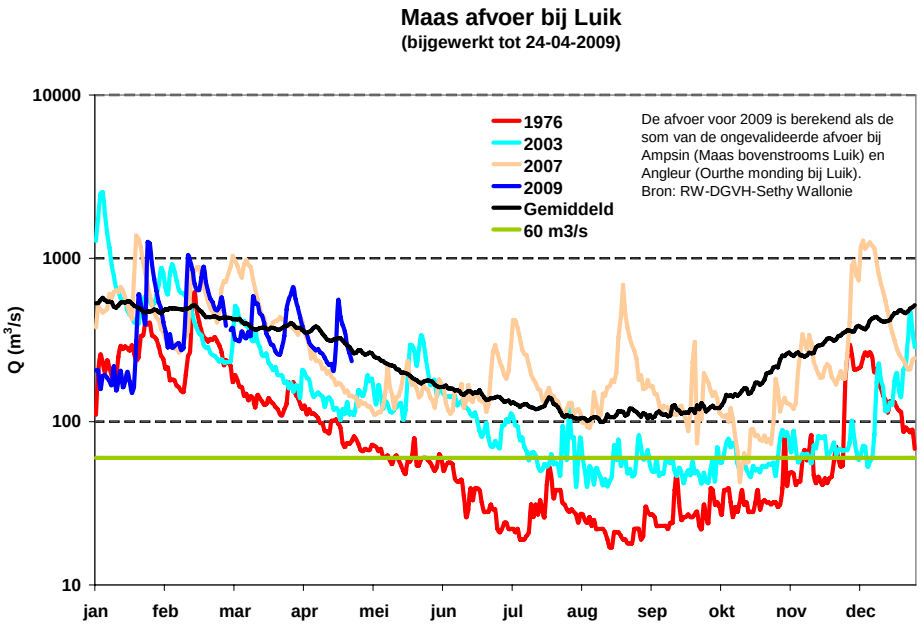
Conclusie
Op basis van de huidige situatie en de weersvoorspellingen wordt verwacht dat de afvoer van de Rijn zich de komende weken rond het langjarige gemiddelde zal bewegen. De basisafvoer is normaal. Droogteproblemen zijn de komende tijd dan ook niet waarschijnlijk.

Maasstroomgebied

bron: RWS-WD

Het jaar 2008 was vanaf april qua afvoer voor de Maas een heel gemiddeld jaar. De afgelopen winter was iets droger dan normaal. In februari waren er twee hoogwatergolfjes van ruim 1.000 m^3/s en half april is er in het zuidelijke Maasgebied veel neerslag gevallen. Inmiddels is de afvoer weer gedaald tot ruim 200 m^3/s, een heel normaal niveau voor de tijd van het jaar. De uitgangsituatie

aan het begin van het voorjaar van 2009 is dus normaal. Stel dat vanaf nu een droge periode aanbreekt dan zal het vermoedelijk tot half mei duren voor dat de afvoer van de Maas zakt tot onder de 100 m^3/s.



Watertemperatuur bij Lobith en Eijsden

bron: RWS-WD

De watertemperatuur van de Rijn en de Maas is momenteel rond de 15 graden, wat geen problemen oplevert voor de waterkwaliteit. De komende week zullen de watertemperaturen waarschijnlijk weinig veranderen.

Aan dit Droogtebericht werd bijgedragen door:

- Eric Sprokkereef (RWS-Waterdienst, Rijn en Maas)
- Joost Delsman (Deltares, grondwater)
- Timo Kroon en Herbert Berger (RWS-Waterdienst)

Bijlage 1: EPS-Pluis De Bilt

bron: KNMI

